

Rapportage
Financieel Gezonde
Gemeente

Gemeente Renkum

Rapportage *Financieel Gezonde Gemeente*

Gemeente Renkum

Kwartaal 3, 2019
Projectnummer: 16009

Auteurs:

Hannemarie Hardeman, Senior onderzoeker
Carien Ensing, Onderzoeker

Movementem BV

T 0575 84 3738
E info@movementem.nl
W www.movementem.nl

Movementem werkt conform de Gedragscode voor Onderzoek & Statistiek van de Nederlandse Marktonderzoek Associatie (MOA) en mag het Fair Data Keurmerk voeren, waarmee wordt aangetoond dat op verantwoorde wijze met data en persoonsgegevens wordt omgaan. Tevens is Movementem aangesloten bij de Europese Vereniging voor Marktonderzoek (ESOMAR) en wordt voldaan aan de Internationale Code voor Markt- en Sociaalwetenschappelijk onderzoek. Dit rapport is met grote zorg samengesteld. Desondanks kan het voorkomen dat informatie fout en/of onvolledig is. Movementem is niet aansprakelijk voor enige directe of indirecte schade die zou kunnen ontstaan door het gebruik van de aangeboden informatie.

Management samenvatting	Pagina 4
1 Inleiding	Pagina 7
1.1 Onderzoeksopzet	Pagina 8
2 Resultaten panelonderzoek	Pagina 9
2.1 Besparingen: werkvelden	Pagina 10
2.2 Besparingen: Bestuur, organisatie en bedrijfsvoering	Pagina 14
2.3 Besparingen: Werk en inkomen	Pagina 15
2.4 Besparingen: Zorg en gezondheid	Pagina 16
2.5 Besparingen: Ruimtelijke ontwikkeling, wonen en omgevingswet	Pagina 17
2.6 Besparingen: Dienstverlening en burgerzaken	Pagina 18
2.7 Besparingen: Economie, recreatie en toerisme	Pagina 19
2.8 Besparingen: Beheer en onderhoud openbare ruimte	Pagina 20
2.9 Besparingen: Afval, milieu en duurzaamheid	Pagina 21
2.10 Besparingen: Onderwijs, sport en cultuur	Pagina 22
2.11 Besparingen: Openbare orde en veiligheid	Pagina 23
2.12 Inkomsten	Pagina 25
2.13 Wat voor gemeente moet Renkum zijn?	Pagina 28
3 Resultaten groepsgesprekken met inwoners	Pagina 29
Bijlagen	Pagina 35
Bijlage I – Achtergrondvariabelen	Pagina 36
Bijlage II – Onderzoeksverantwoording	Pagina 37

**Management
samenvatting**

Inleiding

- In opdracht van gemeente Renkum heeft Movementem een onderzoek over de financiën van de gemeente uitgevoerd onder de 1.180 leden van Renkum Spreekt. De gemeente zoekt naar een bedrag van rond de 5 miljoen euro om de gemeentebegroting elk jaar sluitend te krijgen. Dat kan bijvoorbeeld door te besparen en/of extra inkomsten te verkrijgen. Deelnemers aan het onderzoek hebben aangegeven hoe zij denken over deze opgave, en welke keuzes zij zouden maken. Met het aantal respondenten (567) kunnen met een betrouwbaarheid van 95% en een foutmarge van 4,07% uitspraken worden gedaan over de populatie.

Besparingen

- De totale jaarlijkse uitgaven van de gemeente bedragen circa 80 miljoen euro. In de begroting zijn deze lasten verdeeld over een aantal werkvelden. Respondenten hebben aangegeven hoe zij vinden dat de uitgaven verdeeld zouden moeten worden over de werkvelden.
- Ten opzichte van de huidige verdeling van de budgetten geven respondenten in het algemeen aan dat er vooral meer geld moet naar: 'Openbare orde en veiligheid' (+1,3%), 'Onderwijs, sport en cultuur' (+1,3%), 'Afval, milieu en duurzaamheid' (+1,3%) en 'Beheer en onderhoud openbare ruimte' (+0,9%). Dit zou dan vooral ten koste gaan van de werkvelden 'Bestuur, organisatie en bedrijfsvoering' (-3,3%), 'Werk en inkomen' (-1,7%) en 'Zorg en gezondheid' (-0,8%).
- Respondenten vanaf 55 jaar willen minder bezuinigen op "Bestuur, organisatie en bedrijfsvoering", "Werk en inkomen" en "Zorg en gezondheid" dan jongere deelnemers. Ze willen daarnaast minder extra geld dan jongeren uitgeven aan "Economie, recreatie en toerisme", "Afval, milieu en duurzaamheid", "Onderwijs, sport en cultuur" en "Openbare orde en veiligheid".
- De top 10 onderwerpen binnen de verschillende werkvelden waarop men als eerst zou bezuinigen en waarop juist niet zijn onderstaand weergegeven. Er is rekening gehouden met de verhouding tussen de mensen die er wel en juist niet op zouden willen bezuinigen. Het onderwerp met het grootste positieve verschil tussen wel en niet besparen staat bovenaan, het grootste negatieve verschil staat onderaan.

Top 10 onderwerpen <u>wel</u> besparen	Wel besparen	Niet besparen	Top 10 onderwerpen <u>niet</u> besparen	Wel besparen	Niet besparen
Subsidie Toerisme Veluwe Arnhem Nijmegen	48%	10%	Brandweer	2%	63%
Ontwikkeling bedrijventerreinen	51%	14%	Onderhoud wegen, straten en pleinen	2%	60%
Omgevingsvergunning via ODRA (Omgevingsdienst Regio Arnhem)	42%	10%	Afvalinzameling en -verwijdering	8%	62%
Verkiezingen (organisatie van gemeentelijke, provinciale en landelijke verkiezingen)	50%	19%	Burgerzaken (paspoorten, rijbewijzen etc.)	7%	57%
Sportbuurtwerk	28%	3%	Versterking lokale economie	9%	57%
Loon en onkosten van Raadsleden	45%	20%	Veilig Thuis (geeft advies en biedt ondersteuning bij huiselijk geweld en/of kindermishandeling)	12%	54%
Huisvesting gemeentelijke organisatie	42%	18%	Water en riolering	1%	39%
Cultuurmenu op school	32%	8%	Afvalbrenngstation	12%	48%
Collegeleden en personeel	43%	20%	Integraal veiligheidsbeleid (samen met politie)	11%	46%
Landschap en landgoederen	34%	11%	Bibliotheken	8%	41%

Inkomsten vergroten

- Naast besparingen is gevraagd op welke manieren de gemeente haar inkomsten kan vergroten. In totaal is 43% van de respondenten bereid een verhoging van de jaarlijkse belastingen te accepteren, indien daarmee de bestaande voorzieningen in stand blijven en daar niet op wordt bezuinigd en/of er daarmee ambities gerealiseerd kunnen worden (bijvoorbeeld op gebied van duurzaamheid). 35% vindt dat er beter bespaard kan worden op voorzieningen en dat ambities worden bijgesteld. 15% geeft aan dat de inkomsten op een andere manier verhoogd kunnen worden.
- 48% van de respondenten is bereid een verhoging van de leges te accepteren. 28% vindt dat er beter bespaard kan worden op voorzieningen en dat ambities worden bijgesteld. 13% geeft aan dat de inkomsten op een andere manier verhoogd kunnen worden.
- 58% en 57% van de deelnemers is bereid een hoger tarief te betalen voor gebruik van voorzieningen (tariefverhoging begraafplaats, huwelijksvoltrekking, eigen bijdragen Wmo, etc.) en om meer te betalen voor zaken als welzijnsactiviteiten (uitstapjes, muziek maken, sport, etc.).

Wat voor gemeente moet Renkum zijn?

- Respondenten konden in maximaal drie kernwoorden aangeven wat voor gemeente Renkum volgens hen zou moeten zijn, waar zij het accent op zouden leggen. De top 5 meest voorkomende kernwoorden:
 1. Groen
 2. Sociaal
 3. Veilig
 4. Duurzaam
 5. Zorg(zzaam)

Movementem

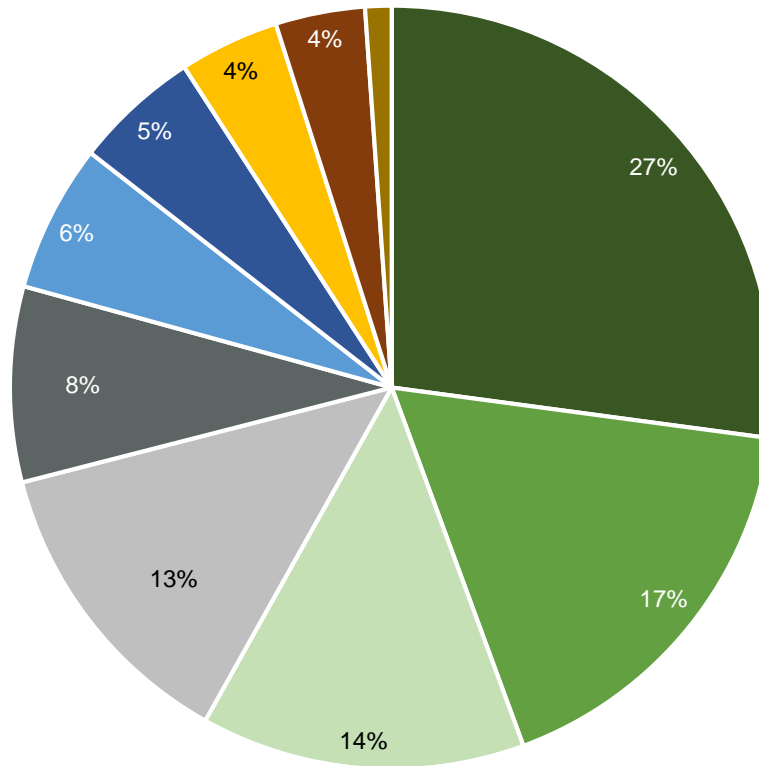
Onderzoek | Advisering | Procesbegeleiding

Inleiding

- In opdracht van gemeente Renkum heeft Movementem een onderzoek over de financiën van de gemeente uitgevoerd onder de 1.180 leden van Renkum Spreekt.
- De gemeente zoekt naar een bedrag van rond de 5 miljoen euro om de gemeentebegroting elk jaar sluitend te krijgen. Dat kan bijvoorbeeld door te besparen en/of extra inkomsten te verkrijgen. Deelnemers aan het onderzoek hebben aangegeven hoe zij denken over deze opgave, en welke keuzes zij zouden maken.
- De panelleden hebben de mogelijkheid gehad om de vragenlijst in te vullen in tussen 22 augustus en 12 september 2019. Er is 1 keer een reminder verstuurd, aan iedereen waarvan nog geen ingevulde vragenlijst was ontvangen.
- In totaal hebben 567 panelleden de vragenlijst volledig ingevuld, waarvan 9 offline. Een respons-rate van 48%.
- Met het aantal respondenten (567) kunnen met een betrouwbaarheid van 95% en een foutmarge van 4,07% uitspraken worden gedaan over de populatie.
- De resultaten van dit onderzoek worden in het voorliggende document beschreven middels diagrammen en tabellen.
- Door routes in de vragenlijst en vragen waarbij meerdere antwoorden mogelijk zijn, kan het voorkomen dat het aantal respondenten en/of het aantal antwoorden niet overal gelijk is in deze rapportage. Om deze redenen wordt ter volledigheid bij de resultaten aangegeven hoeveel respondenten ('n') de betreffende vraag hebben beantwoord. Door afrondingsverschillen telt niet alles op tot 100%. Bij sommige vragen konden respondenten meerdere antwoorden geven. Het totale percentage komt dan hoger dan 100% te liggen.
- In bijlage 1 van deze rapportage staan de achtergrondgegevens van de respondenten weergegeven. Deze bijlage is aan het einde van deze rapportage te vinden.
- In bijlage 2 van deze rapportage wordt nader ingegaan op de betrouwbaarheid, nauwkeurigheid en representativiteit van de resultaten. Deze bijlage is aan het einde van deze rapportage te vinden.
- Er is een aantal open vragen gesteld aan de respondenten. Alle open antwoorden worden getoond in 'Bijlagenboek bij Rapportage Financieel Gezonde Gemeente'.

Resultaten Panelonderzoek

Gewenst aandeel (n=567)

- Zorg en gezondheid
- Werk en inkomen
- Bestuur, organisatie en bedrijfsvoering
- Beheer en onderhoud openbare ruimte
- Onderwijs, sport en cultuur
- Afval, milieu en duurzaamheid
- Openbare orde en veiligheid
- Economie, recreatie en toerisme
- Ruimtelijke ontwikkeling, wonen en omgevingsvergunningen
- Dienstverlening en burgerzaken

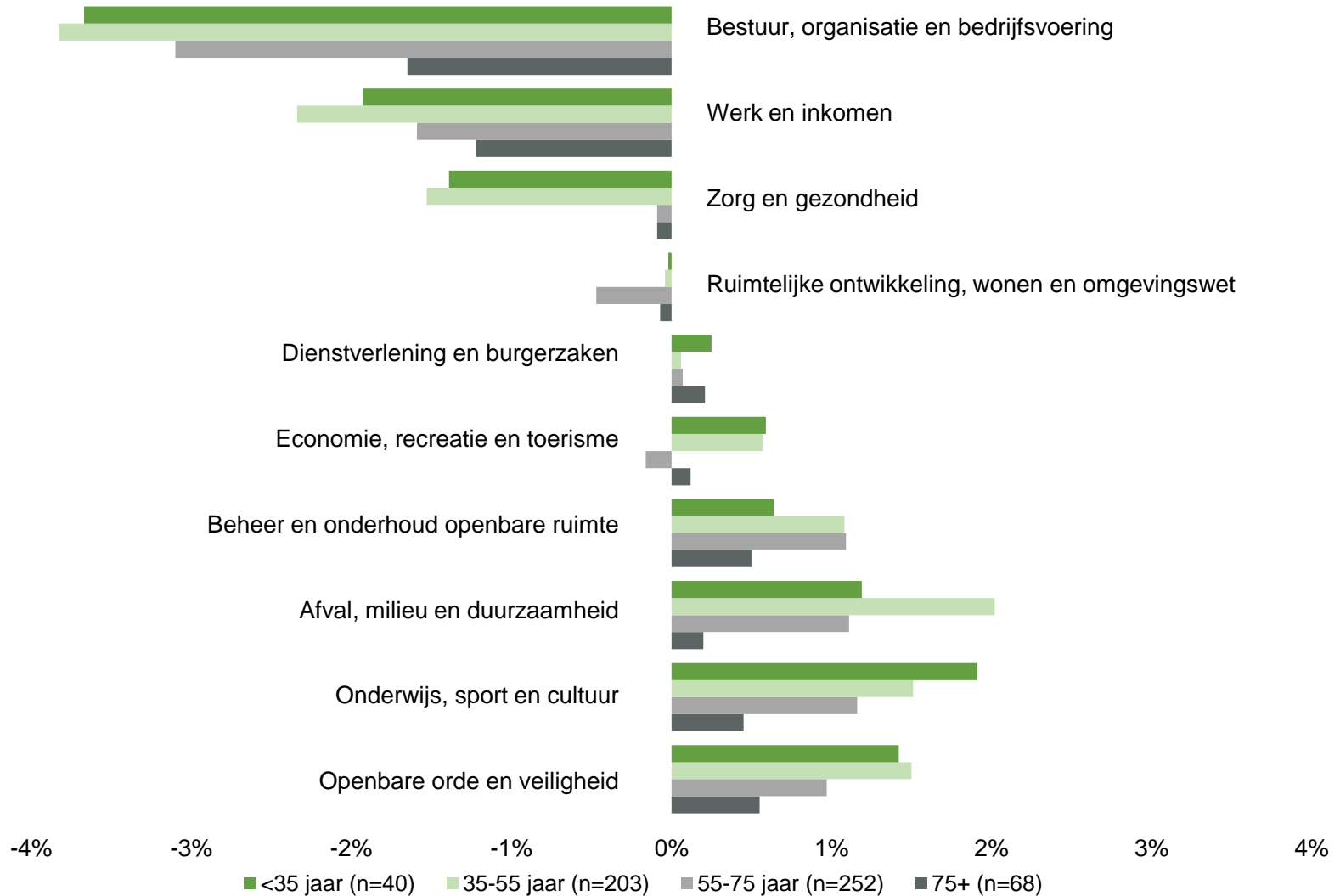
De totale jaarlijkse uitgaven van de gemeente bedragen circa 80 miljoen euro. In de begroting zijn deze lasten verdeeld over een aantal werkvelden. Respondenten hebben aangegeven hoe zij vinden dat de uitgaven verdeeld zouden moeten worden over de bovenstaande werkvelden.

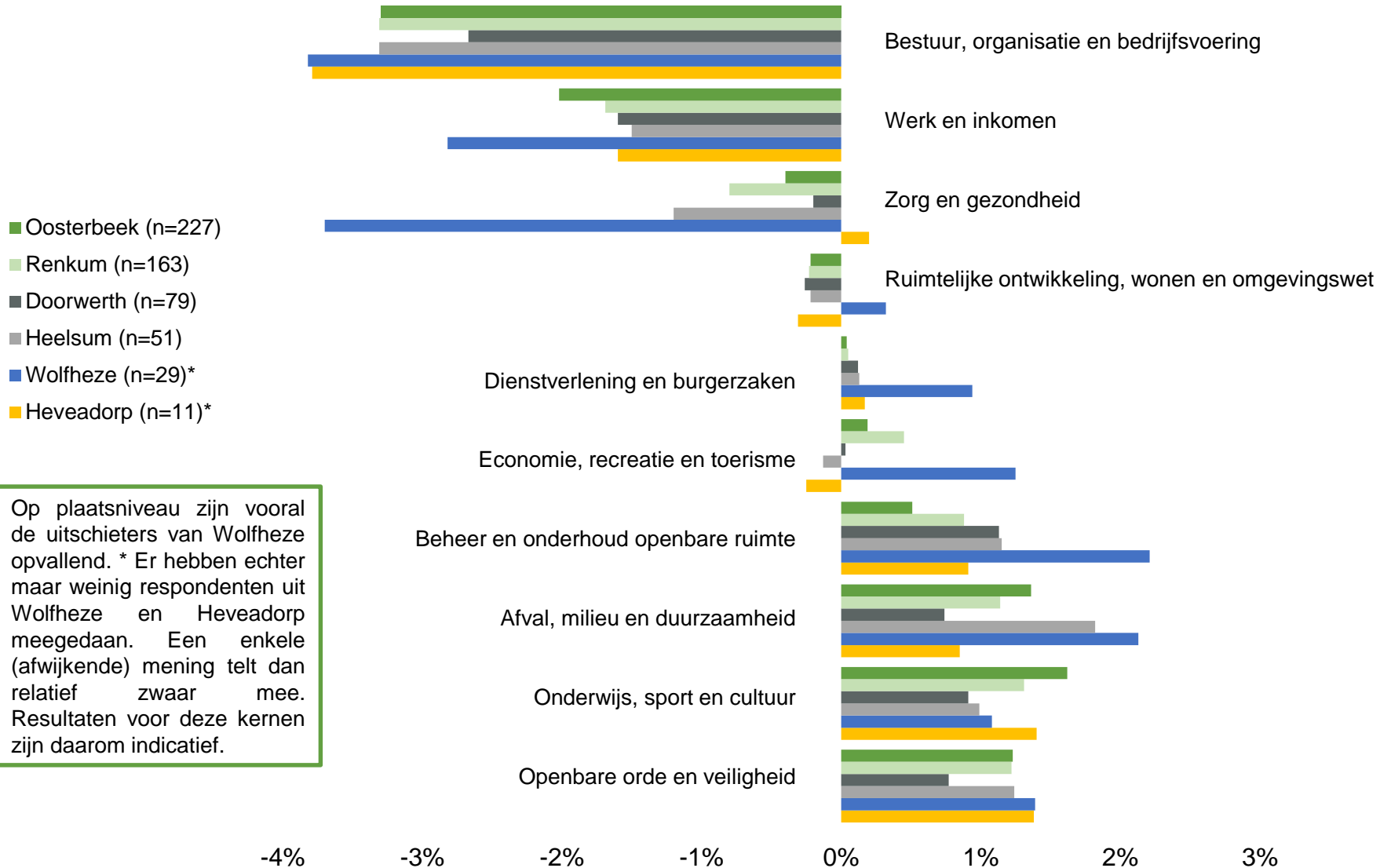
Verschil huidig en gewenst aandeel werkvelden (n=567)

Ten opzichte van de huidige verdeling van de budgetten geven respondenten in het algemeen aan dat er vooral meer geld moet naar de volgende werkvelden: 'Openbare orde en veiligheid' (+1,3%), 'Onderwijs, sport en cultuur' (+1,3%), 'Afval, milieu en duurzaamheid' (+1,3%) en 'Beheer en onderhoud openbare ruimte' (+0,9%). Dit zou dan vooral ten koste gaan van de werkvelden 'Bestuur, organisatie en bedrijfsvoering' (-3,3%), 'Werk en inkomen' (-1,7%) en 'Zorg en gezondheid' (-0,8%). Op de volgende pagina wordt dezelfde grafiek weergegeven, waarbij resultaten zijn uitgesplitst naar de verschillende leeftijdsgroepen. Daaruit blijkt dat de thema's waar men meer of minder uit wil geven nagenoeg overeen komen, maar respondenten vanaf 55 jaar willen minder veel bezuinigen op 'Bestuur, organisatie en bedrijfsvoering', 'Werk en inkomen' en 'Zorg en gezondheid' dan jongere deelnemers. Ze willen daarnaast minder extra geld dan jongeren uitgeven aan 'Economie, recreatie en toerisme', 'Afval, milieu en duurzaamheid', 'Onderwijs, sport en cultuur' en 'Openbare orde en veiligheid'.

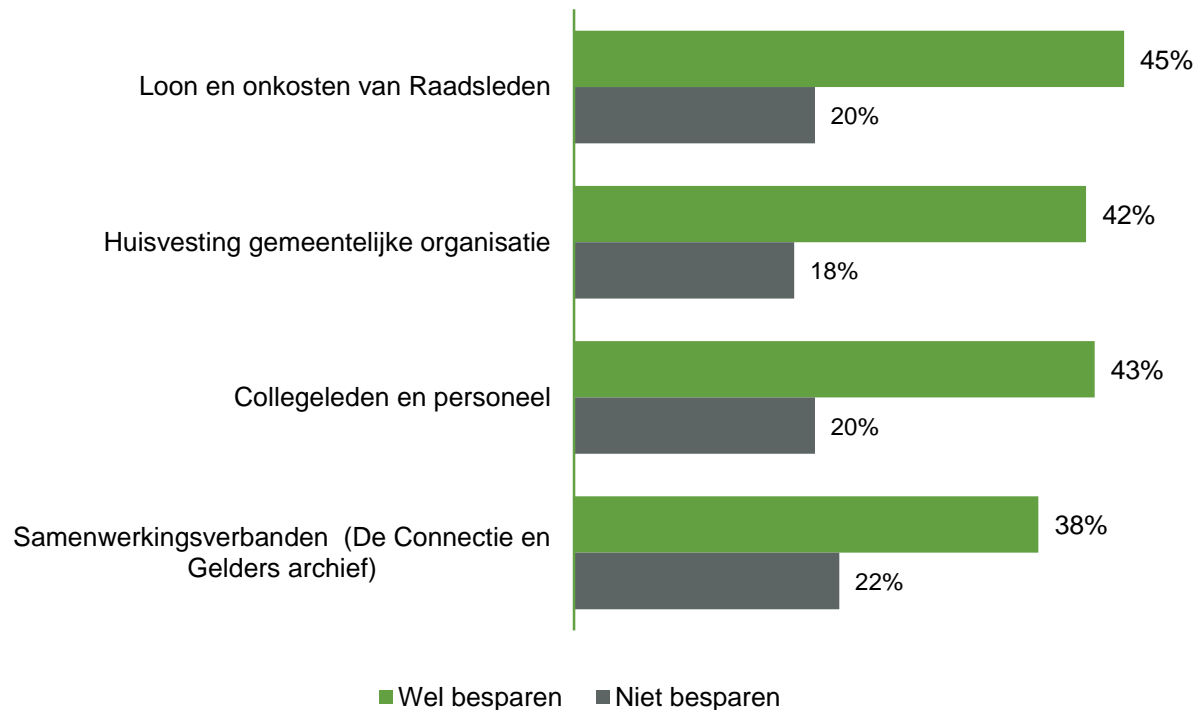
Verskil huidige en gewenste aandeel werkvelden

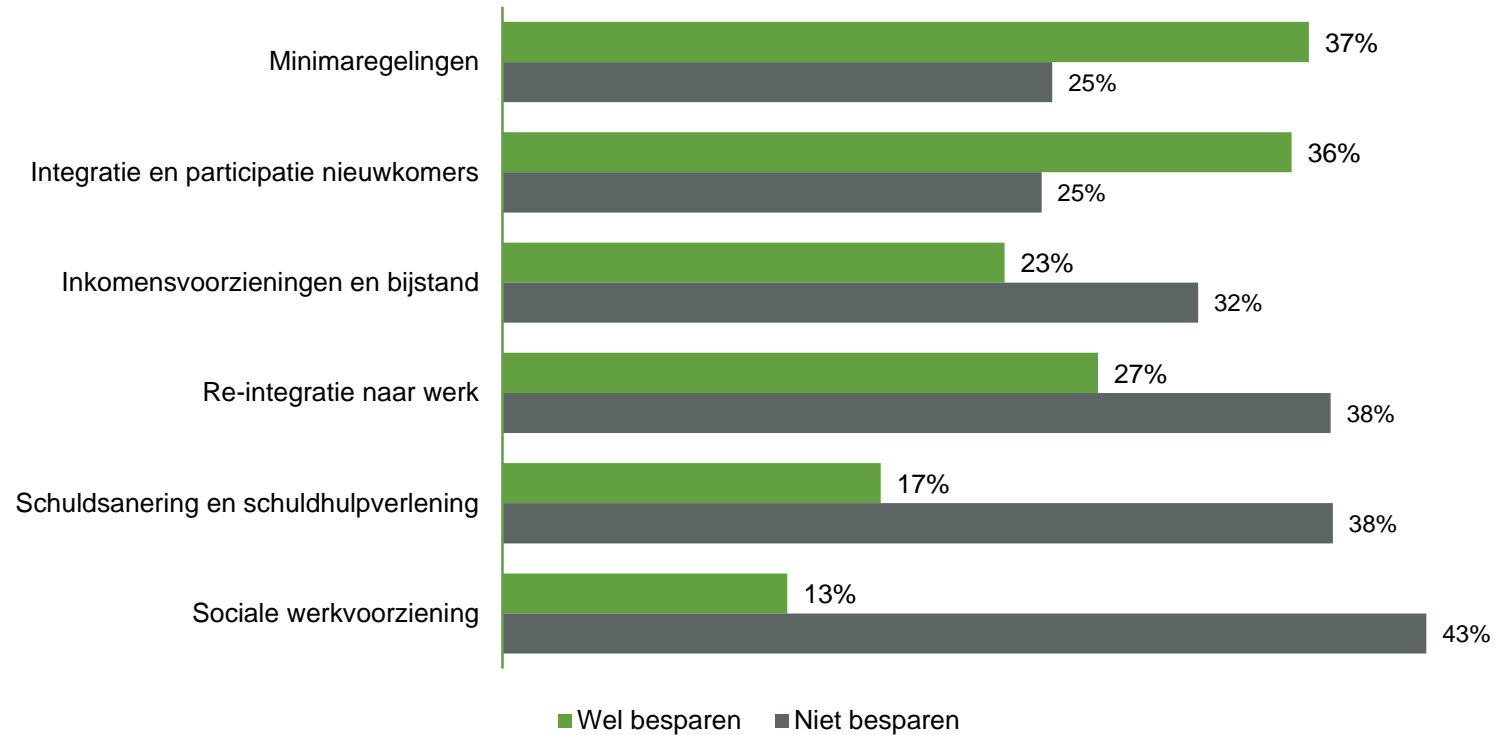
Op plaatsniveau zijn vooral de uitschieters van Wolfheze opvallend. * Er hebben echter maar weinig respondenten uit Wolfheze en Heveadorp meegedaan. Een enkele (afwijkende) mening telt dan relatief zwaar mee. Resultaten voor deze kernen zijn daarom indicatief.

Op welke van de onderstaande taken en verantwoordelijkheden binnen het werkveld 'Bestuur, organisatie en bedrijfsvoering' vindt u dat als eerste/ zeker niet bespaard kan worden? (n=567)
0 tot max 3 antwoorden mogelijk

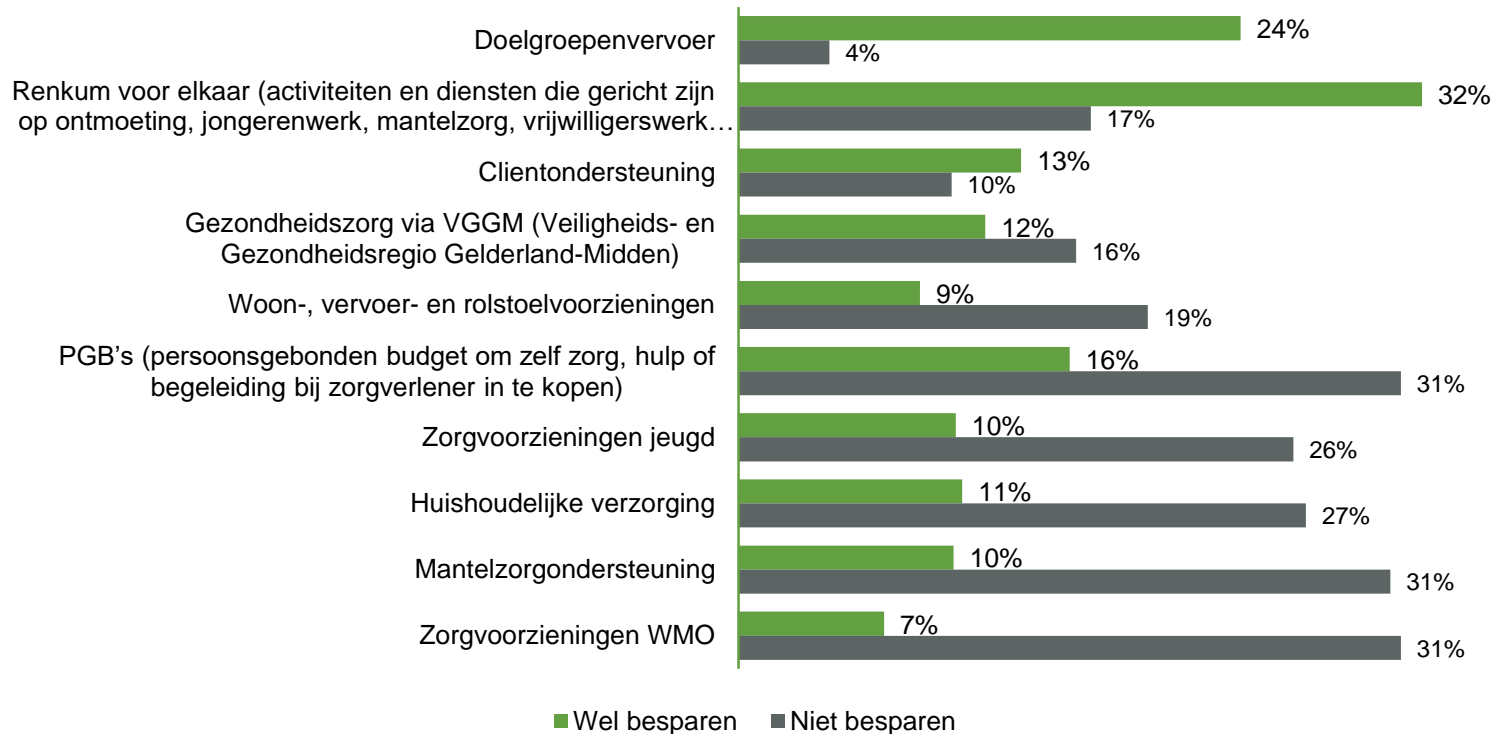
Respondenten hebben per werkveld aangegeven op welke zaken zij als eerste zouden besparen, en waar zeker niet op bespaard moet worden.

Op welke van de onderstaande taken en verantwoordelijkheden binnen het werkveld 'Werk en inkomen' vindt u dat als eerste/ zeker niet bespaard kan worden? (n=567)
0 tot max 3 antwoorden mogelijk

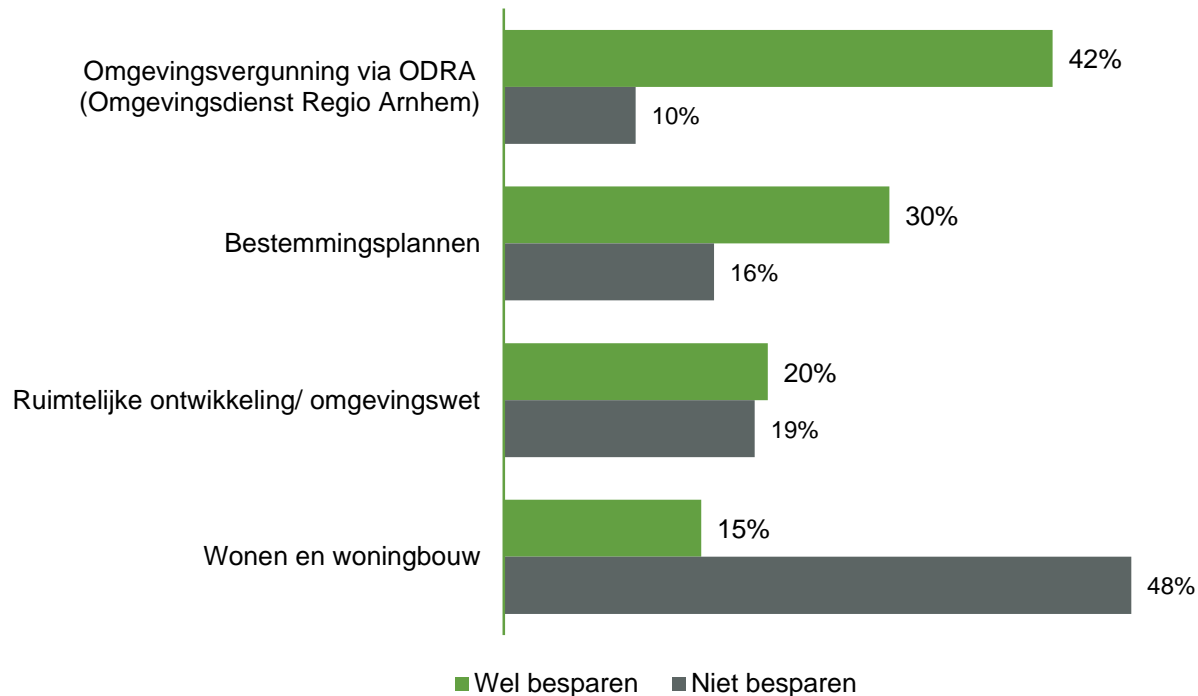

Op welke van de onderstaande taken en verantwoordelijkheden binnen het werkveld 'Zorg en gezondheid' vindt u dat als eerste/ zeker niet bespaard kan worden? (n=567)

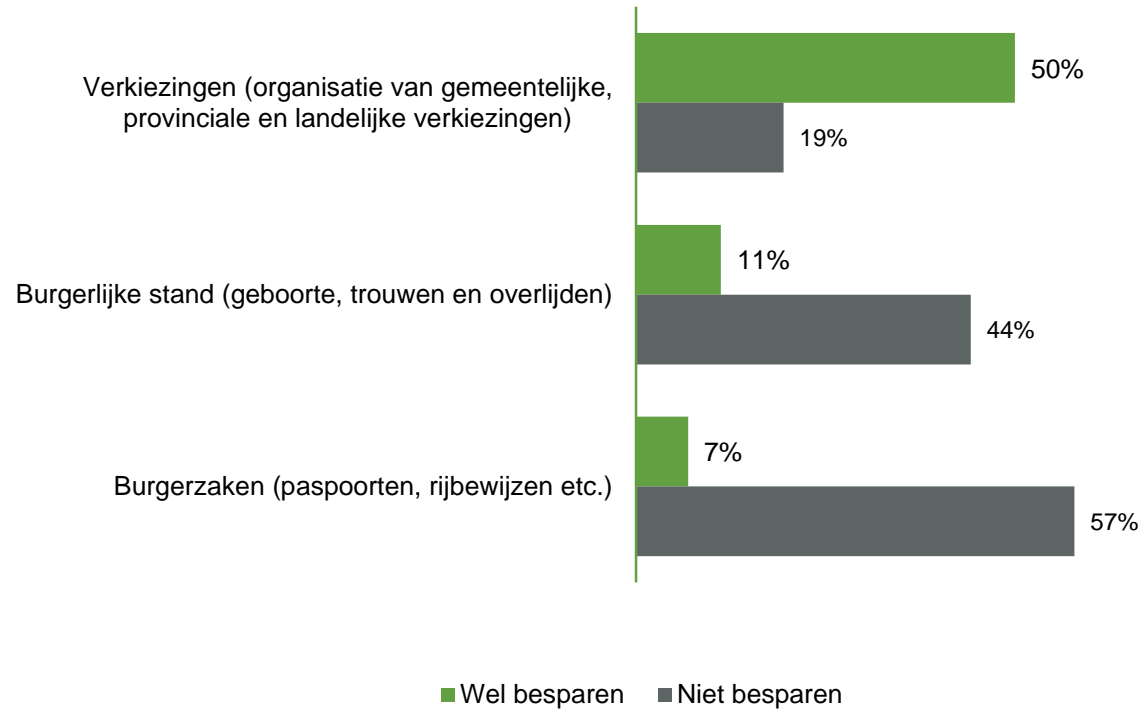
0 tot max 3 antwoorden mogelijk

Op welke van de onderstaande taken en verantwoordelijkheden binnen het werkveld 'Ruimtelijke ontwikkeling, wonen en omgevingswet' vindt u dat als eerste/ zeker niet bespaard kan worden? (n=567)
0 tot max 3 antwoorden mogelijk

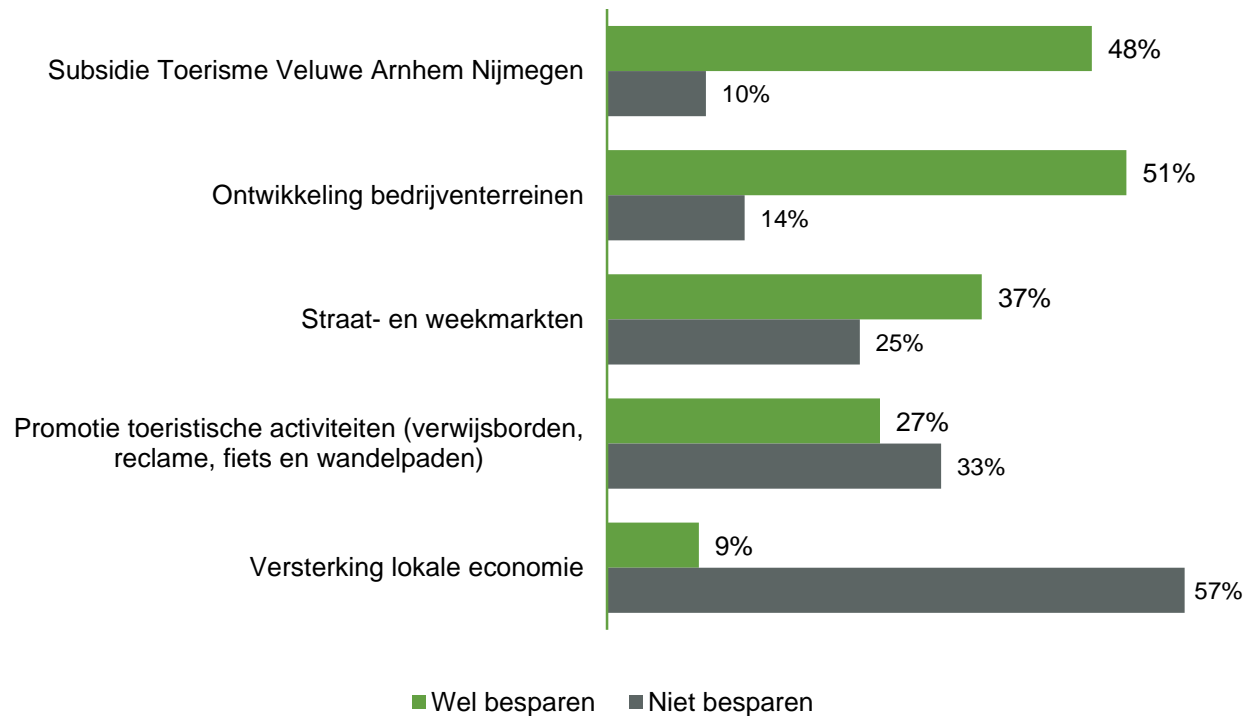

Op welke van de onderstaande taken en verantwoordelijkheden binnen het werkveld 'Dienstverlening en burgerzaken' vindt u dat als eerste/ zeker niet bespaard kan worden? (n=567)
0 tot max 3 antwoorden mogelijk

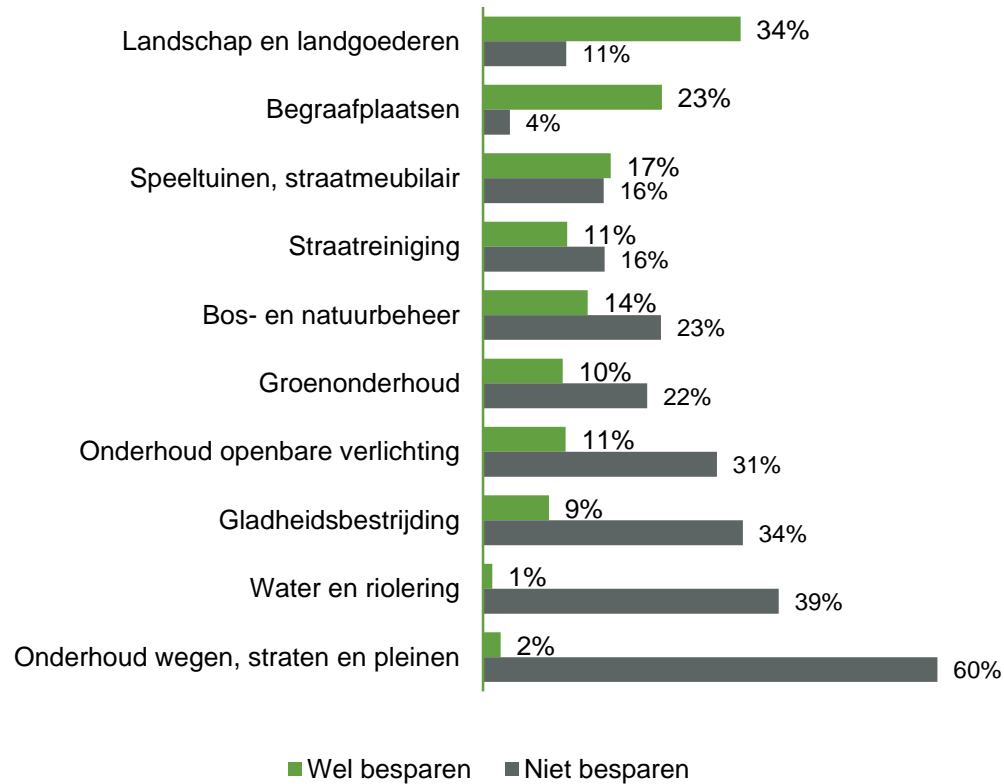

Op welke van de onderstaande taken en verantwoordelijkheden binnen het werkveld 'Economie, recreatie en toerisme' vindt u dat als eerste/ zeker niet bespaard kan worden? (n=567)

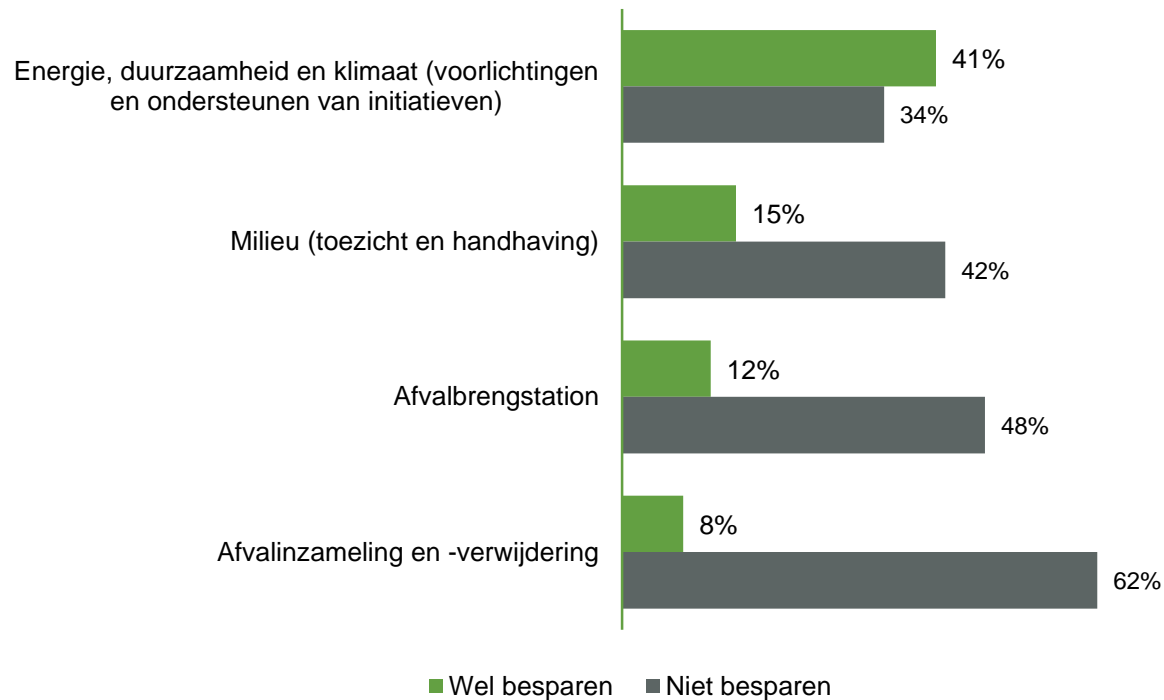
0 tot max 3 antwoorden mogelijk

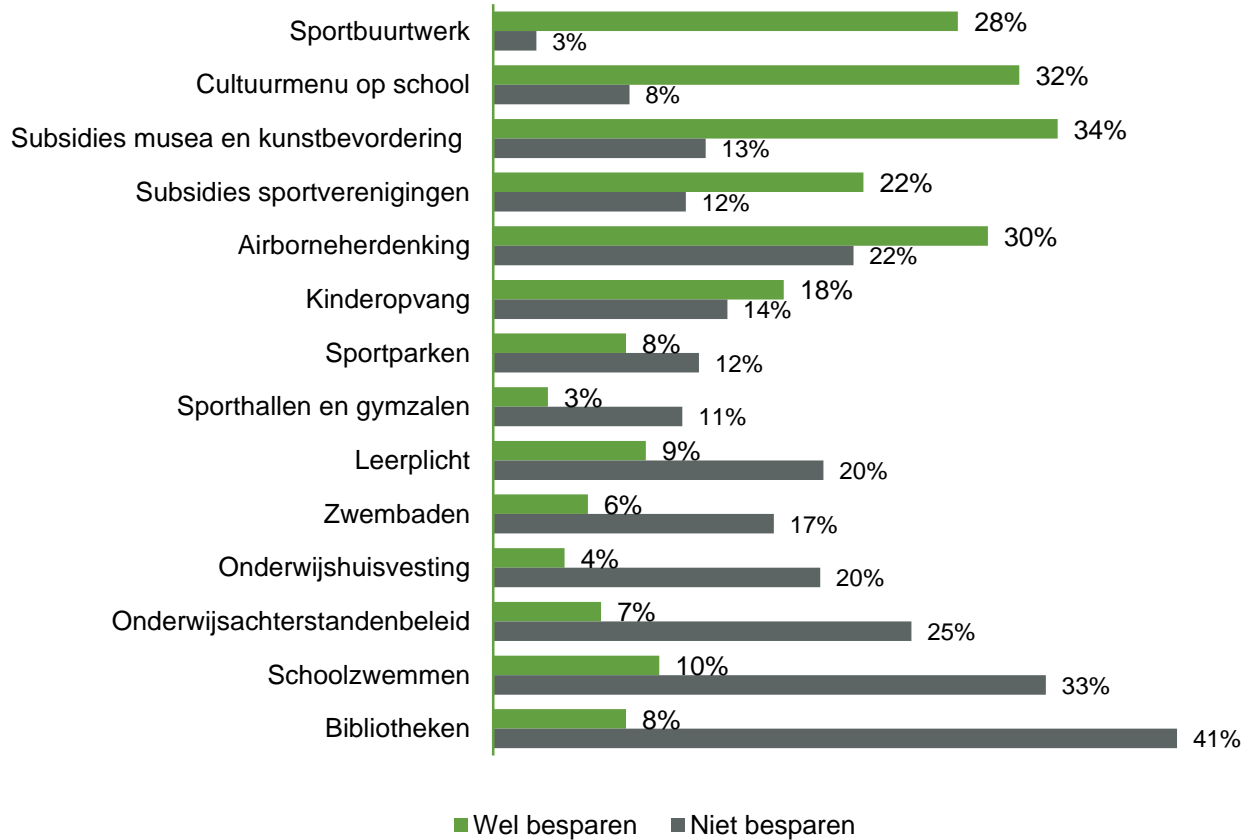
Op welke van de onderstaande taken en verantwoordelijkheden binnen het werkveld 'Beheer en onderhoud openbare ruimte' vindt u dat als eerste/ zeker niet bespaard kan worden? (n=567)
0 tot max 3 antwoorden mogelijk

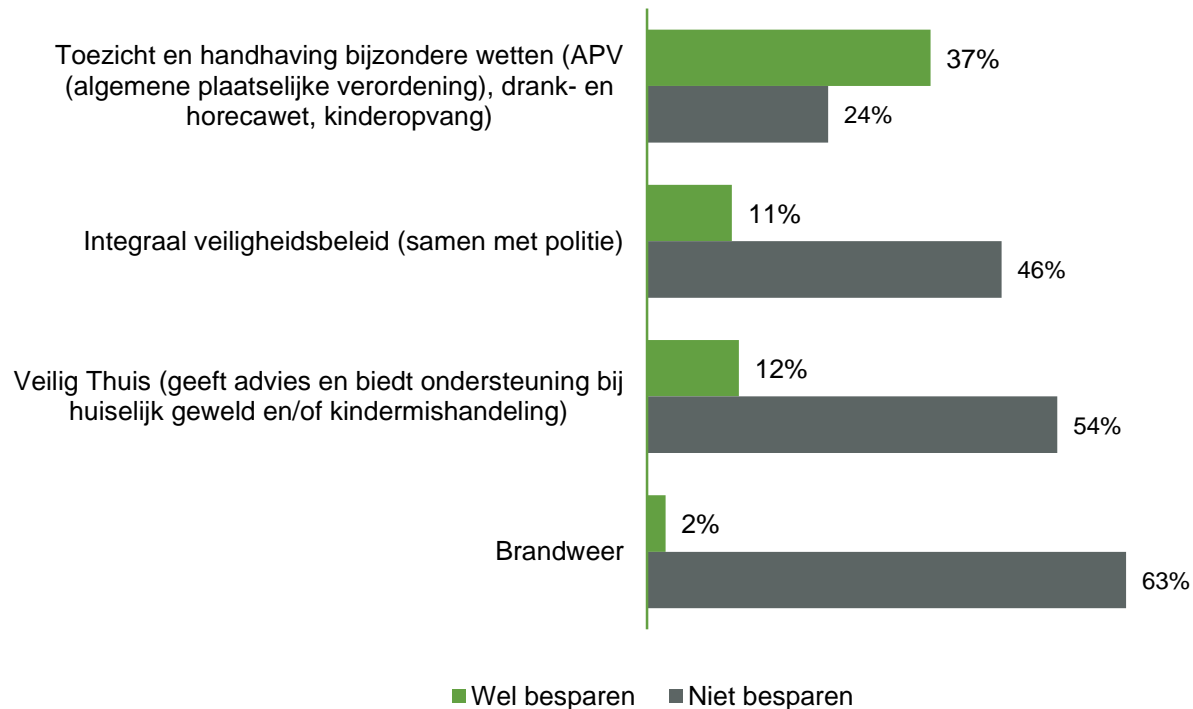
Op welke van de onderstaande taken en verantwoordelijkheden binnen het werkveld 'Afval, milieu en duurzaamheid' vindt u dat als eerste/ zeker niet bespaard kan worden? (n=567)
0 tot max 3 antwoorden mogelijk

Op welke van de onderstaande taken en verantwoordelijkheden binnen het werkveld 'Onderwijs, sport en cultuur' vindt u dat als eerste/ zeker niet bespaard kan worden? (n=567)
0 tot max 3 antwoorden mogelijk

**Op welke van de onderstaande taken en verantwoordelijkheden binnen het werkveld 'Openbare orde en veiligheid' vindt u dat als eerste/ zeker niet bespaard kan worden? (n=567)
0 tot max 3 antwoorden mogelijk**

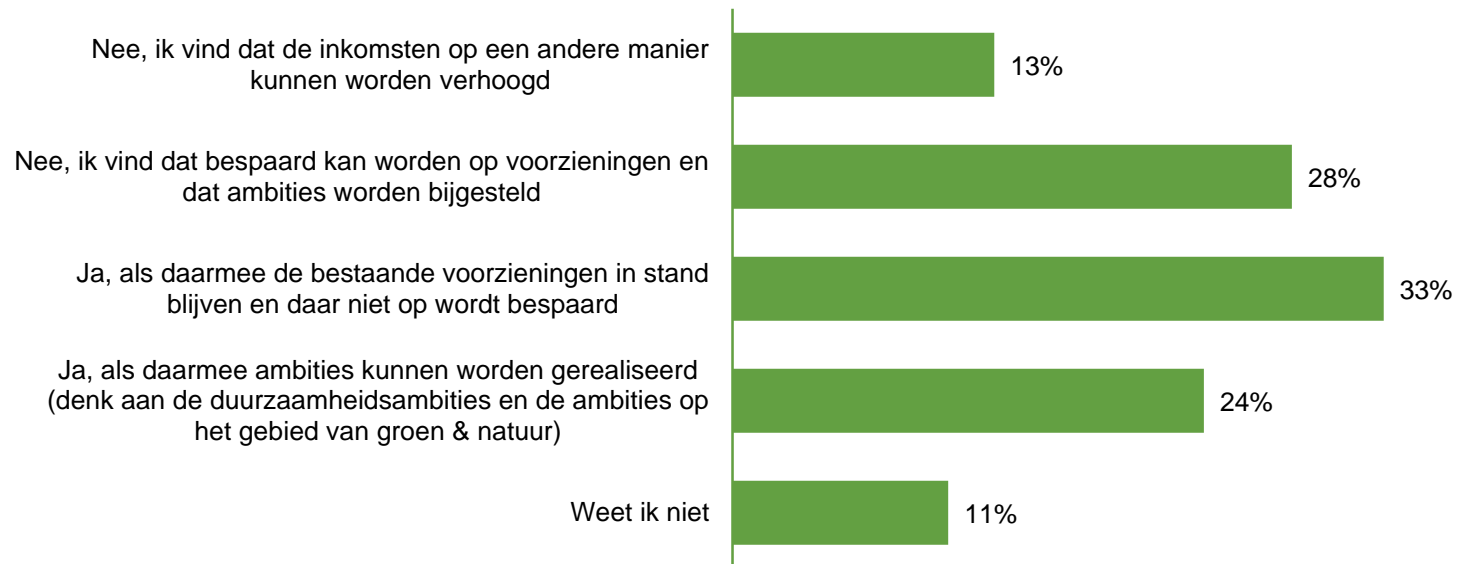
Bent u bereid om een verhoging van de jaarlijkse belastingen te accepteren?
(n=567) Meer antwoorden mogelijk bij antwoord 'Ja'

Naast besparingen hebben respondenten aangegeven of en hoe de gemeente haar inkomsten kan verhogen. In totaal is 43% van de respondenten bereid een verhoging van de jaarlijkse belastingen te accepteren.

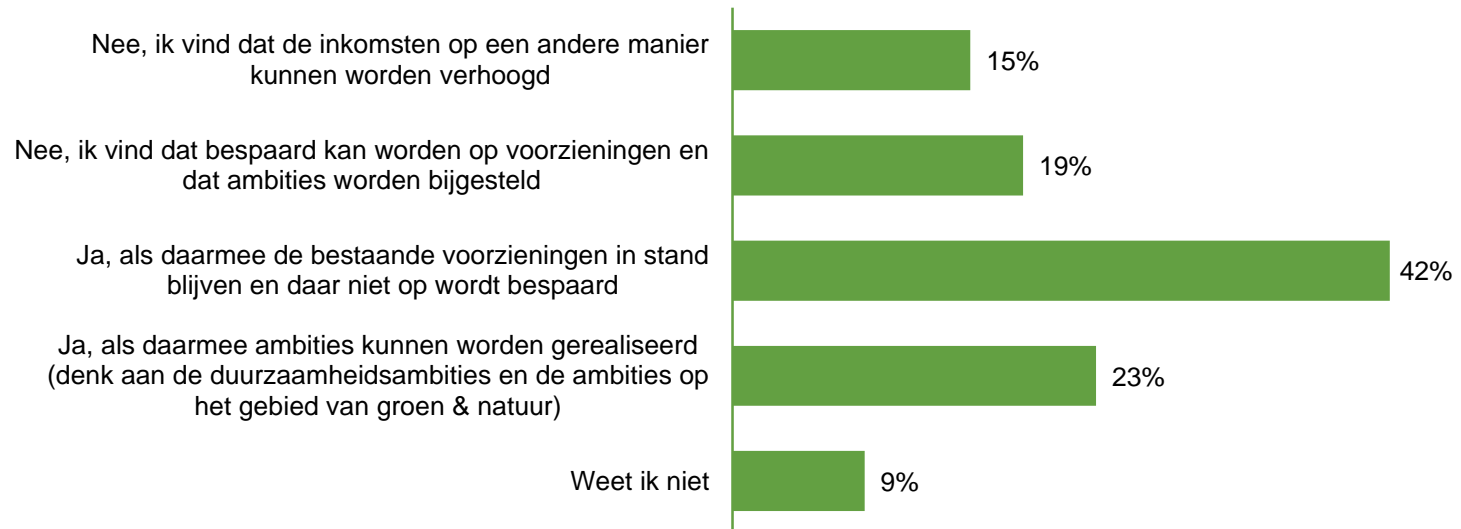
Bent u bereid om een verhoging van leges te accepteren? (n=567)

Meer antwoorden mogelijk bij antwoord 'Ja'

In totaal is 48% van de respondenten bereid een verhoging van de leges te accepteren.

Bent u bereid om een hoger tarief te betalen voor gebruik van voorzieningen (tariefverhoging begraafplaats, huwelijksvoltrekking, eigen bijdragen Wmo, etc.)?
(n=567) Meer antwoorden mogelijk bij antwoord 'Ja'

In totaal is 58% van de respondenten bereid een hoger tarief te betalen voor gebruik van voorzieningen.

Bent u bereid om meer te betalen voor zaken als welzijnsactiviteiten (uitstapjes, muziek maken, sport, etc.)? (n=567) Meer antwoorden mogelijk bij antwoord 'Ja'

In totaal is 57% van de respondenten bereid meer te betalen voor zaken als welzijnsactiviteiten.

Wat voor gemeente moet Renkum volgens u zijn? (n=567)

Noem (maximaal) 3 kernwoorden waarop u graag het accent zou leggen

Het meest genoemde kernwoord is 'Groen', gevolgd door 'Sociaal' en 'Veilig'. Alle genoemde kernwoorden zijn opgenomen in 'Bijlagenboek bij Rapportage Financieel Gezonde Gemeente'. Respondenten hebben daarnaast hun ideeën voor de gemeente om kosten te besparen en inkomsten te vergroten gedeeld. Ook deze antwoorden zijn te vinden in het bijlagenboek.

Resultaten Groepsgesprekken

Opbouw

In dit hoofdstuk worden de uitkomsten beschreven van drie groepsgesprekken met inwoners van de gemeente Renkum waarbij met inwoners in gesprek is gegaan over een financieel gezonde gemeente. Alvorens inhoudelijk wordt ingegaan op de resultaten, wordt stilgestaan bij de aanleiding van dit aanvullende onderzoek en de methodiek.

Aanleiding

In augustus en september 2019 is via het panel 'Renkum Spreekt' een onderzoek uitgevoerd over financiën van de gemeente. In totaal hebben 567 panelleden deelgenomen aan dit onderzoek. Een deel hiervan (198 panelleden) heeft aangegeven graag verder mee te denken en mee te praten met de gemeente omtrent dit onderwerp. Gemeente Renkum is op zoek naar concrete input vanuit deze panelleden met betrekking tot keuzes die gemaakt moeten worden om ervoor te zorgen dat de gemeente Renkum financieel gezonder wordt. Waar zouden inwoners op bezuinigen? Hoe zouden zij inkomsten verhogen? Welke afwegingen worden hierbij gemaakt? Met deze input kan gemeente Renkum gerichte keuzes maken omtrent financiën van de gemeente.

Groepsgesprekken

De drie groepsgesprekken vonden plaats op maandag 30 september van 19:30 tot 21:30 in de Raadszaal van het gemeentehuis in Oosterbeek, op dinsdag 1 oktober van 19:30 tot 21:30 in de Ontmoetingskerk in Doorwerth en op donderdag 3 oktober van 19:30 tot 21:30 in Doelum in Renkum. De sessies zijn begeleid door Movementem. Daarnaast waren op elke avond enkele raadsleden en een wethouder van de gemeente aanwezig. Tijdens de sessies is een aantal thema's met behulp van een PowerPoint presentatie op semigestructureerde wijze doorlopen. Dat wil zeggen dat de thema's vaststonden, maar de formulering van de vragen en antwoordopties niet vast lagen. Opzet was om in eerste instantie de spontane reacties en meningen te achterhalen, om vervolgens het onderzoeksonderwerp 'geholpen' aan de orde te laten komen. De PowerPoint presentatie heeft op deze manier gediend als een checklist om er zeker van te zijn dat alle vastgestelde onderwerpen aan bod kwamen tijdens de sessies. Met behulp van een geluidsrecorder zijn de groepsgesprekken opgenomen, zodat geen informatie verloren kon gaan. Hiervoor is vooraf expliciet toestemming gevraagd aan alle deelnemers. In lijn met de Gedragscode voor Onderzoek & Statistiek van de Nederlandse Marktonderzoek Associatie (MOA) – waarbij Movementem is aangesloten – zijn de uitkomsten anoniem verwerkt, zijn de geluidsopnamen inmiddels vernietigd en zijn de transcripten vertrouwelijk van aard.

Werving deelnemers

Gemeente Renkum en Moventem hebben gezamenlijk de werving van deelnemers verzorgd. 198 leden van het inwonerpanel 'Renkum Spreekt' die hebben aangegeven dat zij betrokken willen worden bij de verdere uitwerking van het onderzoek hebben een uitnodiging gekregen om deel te nemen aan de groepsgesprekken. Daarnaast heeft de gemeente Renkum een open link verspreid, waarmee inwoners die geen lid zijn van het inwonerpanel zich aan konden melden om deel te nemen aan de groepsgesprekken. Uiteindelijk hebben 36 inwoners deelgenomen aan de groepsgesprekken.

Resultaten

De resultaten van de groepsgesprekken worden per onderwerp integraal beschreven. Er wordt geen onderscheid gemaakt tussen de drie sessies of individuen. De resultaten betreffen een objectieve weergave van de overall meningen van alle respondenten. Met andere woorden, de uitgefilterde rode raad van de sessies. Waar relevant worden afwijkende meningen apart vermeld. Bij de interpretatie van de resultaten dient er rekening mee te worden gehouden dat het gaat om de perceptie van de respondenten over de verschillende onderwerpen. Het is mogelijk dat hierin feitelijke onjuistheden zitten, hierin is geen verdere filtering aangebracht.

Ideeën ophalen in groepjes

Tijdens de sessies zijn inwoners in groepjes uiteen gegaan om samen in gesprek te gaan over de bezuinigingsopgave van gemeente Renkum. Zij hebben per groepje op een groot wit vel hun gezamenlijke ideeën en uitwerkingen genoteerd. Vervolgens heeft per groepje één woordvoerder de ideeën van de groep plenair teruggekoppeld. Allereerst hebben inwoners zich gebogen over de volgende vraag: *‘Waar zou u op bezuinigen?’*

Ideeën

- Bevorderen van burgerparticipatie, bijvoorbeeld bij groenonderhoud. Laat mensen zelf ook wat doen in hun eigen wijk. Dat bevordert de betrokkenheid en scheelt in de kosten.
- Kijk goed wat taken zijn van de gemeente. Mogelijk zijn er taken die daar niet horen en wel veel geld kosten. Kijk of je deze ergens anders kunt onderbrengen.
- Kijk kritisch naar externe inhuur. Wat huurt de gemeente in wat eigenlijk ook door eigen personeel gedaan kan worden?
- Plaats zonnepanelen op daken van de gemeente.
- Kijk kritisch naar bedrijfswagens van de gemeente.
- Probeer het sociaal domein slimmer en efficiënter in te richten.
- Zet vrijwilligers in voor bepaalde klussen. Creëer hiervoor een aantrekkelijk klimaat.

Aandachtspunten

- Het is wenselijk om transparant te zijn naar inwoners over financiën. Een quote: *“De speelruimte die de gemeente heeft is dus eigenlijk veel kleiner dan ik dacht. Dat maakt het besparen en de keuzes die je maakt veel moeilijker.”* Een andere quote: *“Het beeld is dat Airborne de gemeente heel veel geld heeft gekost, maar de werkelijkheid is compleet andersom; het heeft juist geld opgeleverd. Zorg voor de juiste beeldvorming, maar ook voor transparantie.”*
- De gemeente zou juist kunnen kijken waarin ze kunnen investeren om ervoor te zorgen dat bepaalde voorzieningen minder nodig worden. Op die manier ga je automatisch bezuinigen.
- Ga niet bezuinigen op zaken die mensen helpen om zich te ontwikkelen of om zelfvoorzienend te zijn (preventie).

Ideeën ophalen in groepjes

Vervolgens hebben inwoners zich gebogen over de volgende vraag: *'Hoe zou u inkomsten verhogen?'*

Ideeën

- Inwoners geven aan dat een deel van het gemeentehuis ongebruikt is. Verhuur deze ruimten.
- Bevorder het toerisme; meer toeristenbelasting in combinatie met meer voorzieningen. Een quote: *“Zorg het hele jaar door dat de gemeente interessant is voor toerisme. Het is een fantastische gemeente en regio.”*
- Maak de gezondheidszorg meer inkomensafhankelijk. Een quote: *“We hebben in de gemeente best veel vermogende mensen. Zij doen een beroep op de gezondheidszorg en betalen hetzelfde als minima-huishoudens. Daar zou nog iets in geschoven kunnen worden.”*
- Verkoop (een deel van) het onroerend goed van de gemeente. Een quote: *“Dat is kapitaal wat in de stenen zit. Daarnaast maak je dan ook geen kosten meer voor het onderhoud hiervan.”*
- Laat inwoners een grotere eigen bijdrage betalen voor o.a. sport.

Aandachtspunten

- Inwoners geven aan dat zij bereid zijn een grotere eigen bijdrage te betalen voor o.a. sport. Echter, hierbij moet wel rekening gehouden worden met de draagkracht van inwoners. Voorzieningen moeten namelijk toegankelijk blijven voor iedereen.
- Zoek contact en samenwerking met omliggende gemeenten. Ga kennis en ervaringen uitdelen. Een quote: *“Je hoeft het wiel niet opnieuw uit te vinden.”*

Ideeën ophalen in groepjes

Tot slot hebben inwoners zich gebogen over de volgende vraag: *‘Wat zouden uw afwegingen zijn?’*

Ideeën

- Inwoners geven aan dat de ene vereniging wel subsidie krijgt en de andere vereniging niet. Een quote: *“Geef elke vereniging subsidie. Bepaalde verenigingen krijgen dan minder dan voorheen, maar laat de leden zelf iets meer bijbetalen.”*
- Kijk kritisch naar het functioneren van het gemeentelijke apparaat. Wat kun je daarin veranderen? Wat voor gemeente willen we zijn?
- De gemeente kan in sommige gevallen de faciliterende partij zijn in plaats van de financierende partij. Een quote: *“Als burgers met ideeën komen, hoeven zij niet altijd financieel ondersteund te worden. Het kan ook door bijvoorbeeld een ruimte beschikbaar te stellen.”*
- Probeer te kijken hoe de inkomsten verhoogd kunnen worden in plaats van te ‘kaasschaven’ aan de andere kant.

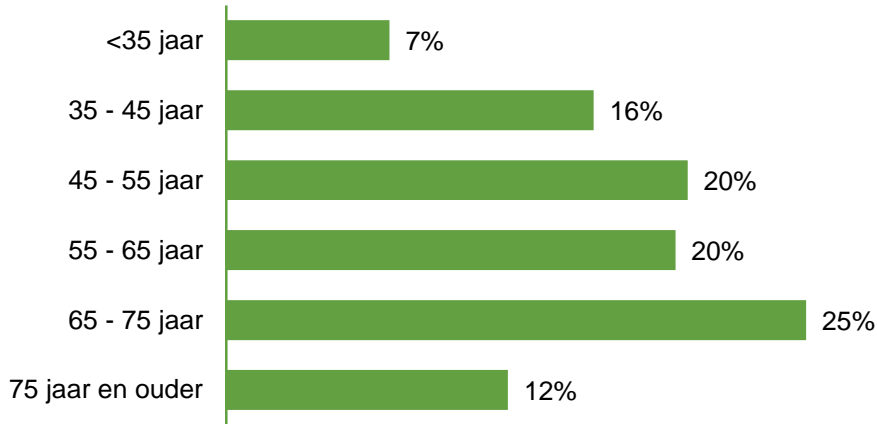
Aandachtspunten

- Als je ergens niet mee te maken hebt (bijv. een jongerenwerker) geef je als inwoner al snel aan dat erop bezuinigd kan worden. Kijk hier echter wel kritisch naar. Het is voor deze mensen namelijk een ‘ver van mijn bed-show’, waardoor zij zelf niet door deze bezuiniging geraakt worden.
- Een quote: *“Mensen zijn vaak bereid om te betalen mits het beeld waarvoor ze betalen kristalhelder is.”*
- Inwoners willen in een gemeente wonen waar (basis)voorzieningen zijn. Het is belangrijk dat de voorzieningen bereikbaar en toegankelijk blijven voor iedereen. Fysiek, maar ook financieel. Daarnaast kunnen leegstaande winkelpanden gevuld worden.

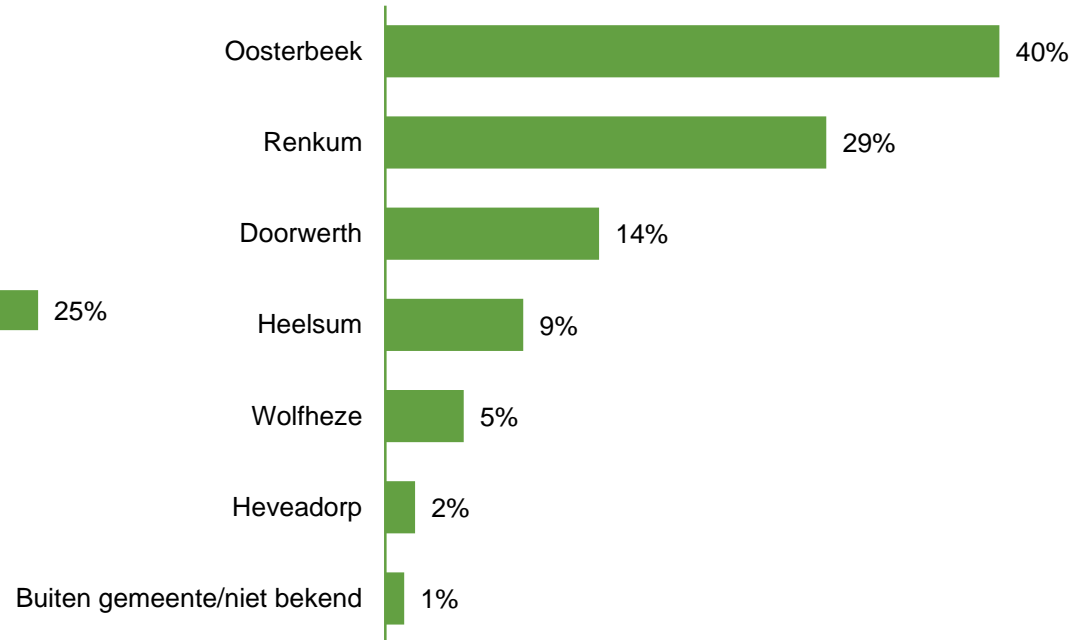

Bijlagen

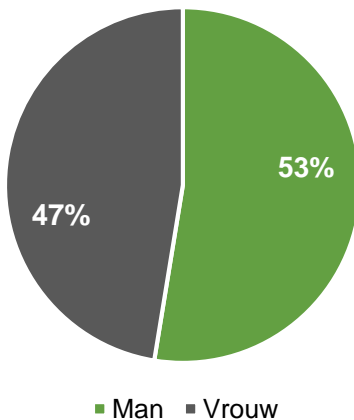
Leeftijd (n=564)

Woonplaats (n=567)

Geslacht (n=563)

Binnen dit panelonderzoek zijn de resultaten gewogen naar woonplaats en leeftijd. Hiermee zijn de resultaten gecorrigeerd om de mogelijke invloed van de niet geheel representatieve steekproef weg te nemen. Op deze pagina staan ongewogen resultaten. De rest van de rapportage bevat gewogen resultaten. Meer informatie over de weging staat in bijlage 2 weergegeven.

Betrouwbaarheid en nauwkeurigheid

Elke steekproef geeft afwijkingen ten opzichte van de werkelijkheid, maar de uitkomsten moeten een zo goed mogelijk beeld geven van de populatie. In kwantitatief onderzoek is het gebruikelijk om te spreken van een statistisch betrouwbaar verschil, als de afwijking zo groot is dat deze niet door toeval wordt veroorzaakt. Het betrouwbaarheidsniveau is gedefinieerd als 1 (100%) minus het significantieniveau. Het is gangbaar uit te gaan van een significantieniveau van 5%. Dan is er sprake van een betrouwbaarheidsniveau van 95%. Dat wil zeggen dat, als het onderzoek op dezelfde wijze en op hetzelfde moment zou worden herhaald, de uitkomsten in 95% van de gevallen hetzelfde beeld zouden geven.

De nauwkeurigheid (uitgedrukt in foutmarge) geeft het gebied van waarden aan, waarbinnen de werkelijke waarde in de populatie ligt. Een foutmarge van bijvoorbeeld 5%, betekent dat de werkelijke waarde van de totale populatie 5% hoger of lager kan liggen dan de waarde van de steekproef. Concreet: indien een onderzoeksuitkomst van de steekproef aangeeft dat 50% van de respondenten een rapportcijfer 8 geeft voor een bepaald aspect, dan ligt dit percentage in werkelijkheid maximaal 5% boven of 5% onder deze 50%, ofwel tussen de 45% en 55%. Een foutmarge van 5% is gangbaar en algemeen geaccepteerd bij (statistisch) kwantitatief onderzoek.

Met het omvangrijke aantal respondenten dat heeft deelgenomen (567) kunnen met 95% betrouwbaarheid en 4,07% nauwkeurigheid uitspraken worden gedaan op een algemeen niveau. De hoge betrouwbaarheid en nauwkeurigheid maken de data geschikt voor verdere analyses.

Weging

Binnen dit panelonderzoek zijn de resultaten gewogen naar woonplaats en geslacht. Hiermee zijn de resultaten gecorrigeerd om de mogelijke invloed van de niet geheel representatieve steekproef weg te nemen. Dit is een gangbare werkwijze in statistisch kwantitatief onderzoek. Personen in ondervertegenwoordigde groepen krijgen een gewicht groter dan 1 en tellen relatief zwaarder mee in het totaalresultaat, personen in groepen met een oververtegenwoordiging krijgen een gewicht kleiner dan 1.

Vanwege de ondervertegenwoordiging van jongeren onder de 35 jaar uit Wolfheze, krijgen deze respondenten bijvoorbeeld weegfactor 2,15 en een respondent uit Doorwerth tussen de 65 en 75 jaar (die oververtegenwoordigd is) weegfactor 0,77. Weegfactoren mogen niet te groot zijn (een groep in een steekproef met een aandeel van bijvoorbeeld 5%, kan niet worden 'opgeblazen' tot 50%). Doorgaans wordt een maximale weegfactor van 3 en een minimale weegfactor van 0,5 gehanteerd.

Door de weging zijn de resultaten representatief over woonplaats en leeftijd.